

Gasunie Transportservices
T.a.v. dhr. B. J. Hoevers
Postbus 181
9700 AD, Groningen

Behandeld door IJmert Muilwijk
Telefoon [REDACTED]
E-mail @energie-nederland.nl
Plaats & datum Den Haag, 8 augustus 2024
Betreft Zienswijze plannings-uitgangspunten leveringszekerheid gas

Geachte heer Hoevers,

In deze brief geeft Energie-Nederland een reactie op de plannings-uitgangspunten die GTS wil hanteren voor de jaarlijkse rapportage over de leveringszekerheid van gas in Nederland. Het belangrijkste punt wat Energie-Nederland graag aangepast ziet voor een reëel beeld over de leveringszekerheid is de omzetting van historische flows naar technische capaciteit. Het is onze overtuiging dat bij schaarste de prijs stijgt en er additionele gas wordt aangetrokken door een hoge benutting van de (interconnectie)capaciteit. Dit punt en enkele ander punten werken we hieronder verder uit.

Interactie met Duitsland

In de afgelopen tijd zien we veel berichten over een sterke en structurele industriële afname in Duitsland. Voor het verbruik in Nederland wordt naar de KEV(2022) verwezen. Graag vernemen wij of er voor verbruik in Duitsland ook een dergelijk onderliggend rapport gebruikt is op basis waarvan toekomstige flows naar Duitsland onderbouwt is.

Interactie met België en Frankrijk

Energie-Nederland herkent de lage H-gas import flows vanuit België in de winter. Deze werden echter niet beperkt door de beschikbaarheid van (H) gas. Er is nog voldoende ongebruikte LNG capaciteit in België en (achterliggend) het Verenigd Koninkrijk. Op basis van deze ongebruikte LNG capaciteit ziet Energie-

Nederland een hoger potentieel aanbodvolume vanuit België dan de aangenomen 130 TWh. Deze planningsaanname zouden wij dan ook graag aangepast zien, zeker in het “pessimistische scenario” waarnaar gerefereerd wordt.

Interactie met Groot Brittannië

Net als in de interconnectie met België kan ook via de (directe) Nederlandse connectie met het VK meer aanbodvolume gerealiseerd worden dan dat afgelopen jaren het geval is geweest. In het VK is immers nog ongebruikte LNG importcapaciteit en de BBL is maar ten dele gebruikt. Deze planningsaanname zouden wij dan ook graag aangepast zien, zeker in het “pessimistische scenario” waarnaar gerefereerd wordt.

LNG import

Energie-Nederland onderschrijft de planningsaannames dat zowel GATE als EET beschikbaar zijn in het realistische scenario. Voor EET wordt uitgegaan van 80 TWh/y. Graag horen wij of dit de actuele en toekomstig beschikbare capaciteit reflecteert of dat deze in de praktijk hoger is of wordt.

Nederlandse vraag-aanbod balans op basis van volume

In planningsaanname over de binnenlandse vraag wordt verwezen naar de KEV2022 minus 10% voor gebruik op de regionale netten. Energie-Nederland onderschrijft de aanname dat er een structurele verlaging van het gasgebruik is. Binnen de KEV lijkt hier echter niet heel uitgebreid aandacht aan besteed. Zo wordt de bijmengverplichting voor groen gas, die in 2026 ingaat, niet meegenomen. Hetzelfde geldt voor de invoering van ETS-II. Deze ontwikkelingen zullen in de komende jaren tot een prijsverhoging leiden (nu al in langejarige contracten die nu afgesloten worden) voor L gas gebruikers en daarmee waarschijnlijk een effect hebben op de vraag. In de KEV2023 wordt terugverwezen naar de KEV2022, maar halverwege 2024 hebben we mogelijk een actueler beeld over de toekomstige gasvraag dan in 2022. Ook uit [halfjaarcijfers 2024 van Gasunie](#) lijkt een actueler beeld naar voren te komen over lagere gastransportverwachtingen. Het lijkt Energie-Nederland verstandig als GTS de binnenlandse vraag in de planningsaannames nog een keer goed onderbouwd.

Nederlandse capaciteit vraag-aanbod balans

De NAM heeft in 2023 een Winningsplan Norg ingediend bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Het ziet er niet naar uit dat dit voor het gasjaar 2025/2026 gerealiseerd zal worden, maar in het rapport over leveringszekerheid wat GTS op basis van de planningsaannames gaat opstellen is het wel goed om te reflecteren op de leveringszekerheidssituatie in het geval een dergelijk winningsplan geaccepteerd zou worden. Dan is in een N-1 situatie opeens bijvoorbeeld Bergermeer de grootste gasopslag van Nederland.

In het EU beleid voor de gasopslagen wordt 1 november gehanteerd als ijkpunt voor vulpercentages van de gasopslagen. In de planningsaannames wordt het wintervolume nu gebaseerd op oktober tot maart en de zomer op april tot september. Hoe hangen deze 2 verschillende ijkpunten samen?

Kwaliteitsconversie

In de planningsaannamen wordt niet duidelijk of bij beschikbaarheid en inzet van de drie conversie-installaties op de volledige capaciteit gerekend kan worden. Graag ziet Energie-Nederland deze planningsaannamen verduidelijkt.

Scenario's

Het is goed dat er naast een realistisch scenario ook een pessimistisch en optimistisch scenario doorgerekend wordt. Voor het pessimistische scenario zien wij graag dat de onze punten over de hogere importcapaciteit vanuit België en het Groot Brittannië wordt meegenomen. Daarnaast lijkt een 30% lager importcapaciteit van LNG wel heel pessimistisch. Een uitval van een terminal kan zeker gebeuren, maar als de prijs goed is zal met beschikbare capaciteit de markt tot het aantrekken van de juiste volumes leiden.

Afsluitend wil Energie-Nederland graag nog een aantal vragen meegeven:

- ☐ De nu geconsulteerde uitgangspunten in de planningsaannames bevatten nieuwe getallen die uitgaan van minder vraag en meer aanbod. Klopt het dat de data van de GTS visie (2024) niet meer actueel zijn en daarmee ook de conclusies van mogelijke tekorten?
- ☐ Deze consultatie gaat alleen over de planning assumpties. Komt er nog een consultatie over het rapport over leveringszekerheid vóór het aanbieden aan de Minister van Klimaat en Groene Groei?

Met vriendelijke groet,

Ijmert Muilwijk
Programma manager gas en waterstof